

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE

TOUKOKUU

Edunvalvontatäyteinen kesä! sivu 1

Kuntasektori: Palkanalennuksille selkeä ei sivu 2 **Työttömyysturvalakiin muutoksia** sivu 3

Työntekijälle hyviä muutoksia vuosilomalakiin sivu 3

Teknisten sektorin kuulumisia sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Edunvalvontatäyteinen kesä!

Kevään työmarkkinaratkaisu kaatui kohisten työnantajapuolen kiinnostuksen puutteeseen. Erityisesti sopimista vältteli Elinkeinoelämän keskusliitto. KT Kuntatyönantajien puheenvuoroissa sen sijaan kaivattiin keskitetyn sopimisen mallia.

Nyt samat odotukset – ja puheet – ovat syksyllä edessä. Suomen talouselämän ja viennin kannalta keskeiset työehtosopimukset metalli- ja teknologiateollisuudessa aloitavat sopimuskierron. Työnantaja etsii mallia, jossa ventialojen palkankorotustaso määrittäisi katon myös muille sopimusaloille.

Kuntasektorilla pohdituttaa myös kuntatalous ja kuntarakennemuutos. Kuntatalous on jokapäiväiseen tapaan esillä paikallisissa medioissa. Kuntien talousarviovalmistelu on kesän alussa vaiheessa, jossa hallinto tasapainoilee toimialojen talousarvioesitysten ja kunnan talousodotusten välillä. Lomautuksilla uhkaillaan useassa kunnassa, mutta vain muutamassa kunnassa sitä on viime vuosina käytetty.

Kunnat etsivät säästöjä myös henkilöstömenoista. Lomarahat tuntuvat olevan ensimmäisenä tulilinjalla. Lomarahavaihtosopimuksia ovat tehneet jotkin liitot, emme me Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn piirissä. Edunvalvontajärjestö korostaa edustettavien alojen ja koulutetun asiantuntijatyön merkitystä kunnan toiminnassa.

Henkilöstömenojen leikkaukset saattavat tarjota lyhytaikaisen helpotuksen talousvaikeuksiin. Pitkän aikavälin

parannuskeinoksi on valmistelu kuntarakennemuutosta. Kuntarakennelain on tarkoitus astua voimaan heinäkuun alussa. Käytännössä kaikki kunnat joutuvat mukaan selvitä, joiden tavoitteena on saada aikaan palveluiltaan ja taloudeltaan elinvoimaiset kunnat.

Kuinka kuntarajojen käy, sitä saamme jännittää vielä pari vuotta! Mielestäni hyvää kuntakentälle tekee asian maan kattava selvitystyö. Hyvien kuntapalvelujen säilyminen tulevaisuudessakin on kannatettava tavoite.

Kuntarakennelain valmistelussa on puhuttanut henkilöstön asema muutoksessa. Uusia linjauksia tähän ei ole kuitenkaan tullut. Lain valmistelussa tavoitteena on säilyttää muutosturva PARAS-lain tasoisena. Ammattijärjestön näkökulmasta linjaus on tärkeä.

Odotamme mielenkiinnolla tulevan syksyn monia toimia.

Jaakko Korpisaari
kuntasektorin asiamies
Akavan Erityisalat

Kuntatiimin väki toivottaa lukijoille hauskaa ja rentouttavaa kesää!

Palkanalennuksille selkeä ei

– Linjamme tavalla tai toisella palkkoja leikkaaviin paikallisiin sopimuksiin on selkeä: JUKOn nimissä tällaisia sopimuksia ei tehdä, kirjoittaa järjestöpäällikkö Simo Kekki.

Heikko taloustilanne on heijastunut kuntien viime vuoden tilinpäätöksiin. Useissa kunnissa on ryhdytty erilaisiin säästötoimiin, ja pääluottamusmiehet ovat saaneet kutsuja myös varsinaisiin yt-neuvotteluihin. Yleensä työnantaja ehdottaa lomarahana osan vaihtamista vapaaksi, mutta on kuntia, joissa on otettu esiin tämän vuoden palkankorotuksista luopuminen tai niiden maksamisen lykkääminen tuonemmaksi.

Kuluvaa sopimuskautta on kuntasektorilla jäljellä vielä yhdeksän kuukautta. Palkansaajien ostovoimaa ei ole edes tyydyttävästi pystytty turvaamaan. Tämän vuoksi emme voi hyväksyä palkkojen alennuksia paikallisesti.

Valtakunnallisista virka- ja työehtosopimuksista voidaan poiketa vain paikallisella sopimuksella. Oikeus paikalliseen sopimiseen on pääsopijajärjestöllä, joista Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry edustaa akavalaisia. JUKOlla ei ole rekisteröityjä paikallisyhdistyksiä, ja siksi pääluottamusmies tarvitsee paikallisen sopimuksen allekirjoittamiseen erillisen valtakirjan. Linjamme näihin tavalla tai toisella palkkoja leikkaaviin sopimuksiin on selkeä: JUKOn nimissä tällaisia sopimuksia ei tehdä. Linjan muodostavat jäsenliittomme ja -yhdistyksemme päättävissä elimissämme. Päätökset ovat olleet yksimielisiä.

Paikallista sekaannusta on osaltaan vaikeuttanut muiden pääsopijoiden paikallisesti horjhdellut linjat. Muut kunta-alan järjestöt tuntuvat suhtautuvan paikalliseen sopimiseen

lähinnä työpaikkojen turvaamisen näkökulmasta.

Kansalaisten tärkeimpiä oikeuksia kunnallisiin palveluihin turvataan erityislainsäädännöllä esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimissa sekä ope- tuksessa. Lainsäädäntö antaa tukevan pohjan vastustaa säästösopimuksia ja myös lomautuksia.

Lomarahavapaan ja lomautuksen ero on siinä, että jos JUKO tekisi lomarahana vaihtosopimuksen, vastuu työn järjestämisestä vaikkapa lastensuojelussa lankeaisi yksittäisille vi- ranhaltijoille. Lomautus sen sijaan on työnantajan yksipuolinen toimenpide ja vastuun seurauksista kantaa työn- antaja. Lomauttajakuntien palvelujen järjestämisestä on tehty poikkeuk- setta valituksia hallinto-oikeuteen ja kanteluja aluehallinnon valvoville viranomaisille. Yksikään kunta ei tar- kastuksista ole selvinnyt puhtain pa-

perein. Monet kunnat ovat joutuneet myös korjaamaan tekemiään laimin- lyöntejä lisärahoituksella. Tämä on osaltaan vienyt pohjaa lomautuksien mielekkyydeltä.

Joissain kunnissa on haettu sääs- töjä pehmeällä keinolla: henkilöstöl- le on tarjottu palkattomien vapaiden ottamista erilaisilla palkkaan liittyvil- lä porkkanoilla. Jokainen voi vapaata anoa harkintansa mukaan. JUKO ei ole kuitenkaan näitä vapaita suosittelle- massa saati sitoutumassa siihen, että kaikki niitä anovat.

Täysi tuki luottamusmiehille

Olen näissä töissäni vierailut monis- sa lomautuksilla uhkaavissa kunnissa tapaamassa poliittisia päättäjiä ja joh- tavia virkamiehiä. Näissä tapaamisis- sa olen myös päässyt muistuttamaan siitä tosiseikasta, että jäsenemme on palkattu tekemään työtä kunnassa, talkoot ovat eri asia. JUKOn ja sen jä- senliittojen aktiivisuus säästötoimien vastustamisessa on tuottanut tulosta.

Kuntavierailut ja niiden yhteydessä toimintamme saama julkisuus tiedo- tusvälineissä tukee luottamusmie- hiämme, jotka kantavat paikallisesti kaikkein suurimman taakan. Helsingis- tä saatu tuki ei kuitenkaan yksin riitä: liittojemme jäsenten on syytä arvostaa ja tukea omia luottamusmiehiään. ■

Simo Kekki

järjestöpäällikkö

Julkisanalan koulutettujen neuvottelu- järjestö JUKO

Kunnat lomauttamassa

Lomautusilmoituksen on antanut toukokuun lopulla kahdeksan kuntaa: Jämsä, Kouvola, Liperi, Loimaa, Salo, Savukoski, Sonkajärvi ja Teuva.

Erilaisia esityksiä henkilöstösäästöiksi on ollut esillä ainakin seuraavissa kunnissa: Haapavesi, Heinävesi, Hollola, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Mänttä-Vilppula, Oulu, Pori, Raasepori, Raisio, Rovaniemi, Rusko, Seinäjoki, Sotkamo. ■

Työsuojeluvaalit kunnissa syksyllä

Kuntien, kuntayhtymien ja kunnallisten liikelaitosten työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö valitaan toimi- kaudelle 1.1.2014 – 31.12.2017.

Työsuojeluvaleissa valitaan henkilöstön edustajat yhteistoimintaorganisaatioon sekä työsuojelu- valtuutetut työntekijöille ja toimihenkilöille. Vaalit järjestetään marras-joulukuussa 2013.

Oletko kiinnostunut? Kysy lisää liittosi asiamieheltä.

Työttömyysturvalakiin muutoksia

Työttömyysturvalakiin on tehty muutoksia. Niillä tavoitellaan järjestelmän selkeyttämistä.

Lomakorvauksen jaksottaminen päättyi

Mikäli henkilöllä on työsuhteen päättyessä pitämättömiä vuosilomia, hänelle maksetaan lomakorvausta. Vuosilomakorvaus ei jatkossa siirrä ansiopäivärahaoikeuden alkamista kokoaikaisissa työsuhteissa.

Osa-aikaisten työsuhteiden osalta käytäntö jatkuu entisenä eli vuosilomakorvaus jaksotetaan työsuhteen päättymisestä ja päivärahaoikeus alkaa vasta sen jälkeen.

Ryhmälomautusmenettelystä luovutaan 1.7.2013

Tämä tarkoittaa sitä, että 1.7.2013 alkaen kaikkien lomautettujen tulee rekisteröityä henkilökohtaisesti työnhakijoiksi työ- ja elinkeinotoimistossa työttömyysetuutta saadakseen.

Opintojen vaikutus työttömyysturvaan

Päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Rajoitus koskee myös päätoimisen opiskelun lomajaksoja. Työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen, kun hän on todistettavasti päättänyt opintonsa suorittamalla tutkinnon, eroamalla oppilaitoksesta, luopumalla opinto-oikeudesta tai opinnot ovat olleet keskeytyksessä vähintään vuoden.

Työnhakija voi osoittaa päätoimiset opintonsa sivutoimiseksi vakiintuneen työssäolon tai päätoimisen yritystoiminnan perusteella. Sivutoimiselta opiskelijalta vaaditaan työttömyysetuuteen kahdeksan kuukauden työssäoloehdon täyttävä työjakso.

Uutena työttömyysturvaan on tullut myös poissaolojen ilmoittaminen työllistymistä edistävästä palvelusta suoraan työttömyyskassaan ja työttömyysturvan lisäpäivillä olevan pitkäaikaistyöttömän oikeus varhennettuun vanhuuseläkkeeseen 62-vuotiaana. ■

Työntekijälle hyviä muutoksia vuosilomalakiin

E duskunta on hyväksynyt vuosilomalain muutokset, jotka koskevat vuosiloman aikaista sairastumista sekä lomapalkan laskentaa. Muutokset johtuvat Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisujen täytäntöönpanosta Suomessa.

Työntekijä/viranhaltija voi jatkossa siirtää pyynnöstä vuosilomaa sairauden vuoksi jo ensimmäisestä sairauspäivästä lähtien. Nykyisin se onnistuu vasta seitsemän sairauspäivän jälkeen. Lain siirtymäsäännöksen mukaan nykyisiä karenssimääräyksiä noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten nykyisen sopimuskauden loppuun. Lakimuutos tulee voimaan alasta riippuen joko 1.10.2013 tai seuraavan sopimuskauden alkaessa eli kunnissa siis vasta ensi vuonna.

Vuosilomalaisissa karenssipäivän poisto koskee lain mukaista, enintään

viiden viikon pituista lomaa. Jos lomaa on työ- ja virkaehtosopimuksen mukaan enemmän kuin viisi viikkoa vuodessa, osapuolet sopivat itse, noudatetaanko lisäviikoilla karenssia. Asia nousee varmasti sopimusneuvotteluihin nykyisten kuntasopimusten päättyessä 28.2.2014.

Lomapalkan laskenta

Toinen muutos koskee lomapalkan laskentaa. Kuukausipalkkaisen lomapalkka on tähän asti määräytynyt lomallelähtöhetken mukaan. Jatkossa lomapalkka määräytyy lomanmääräytymisvuoden (1.4.–31.3.) ansioiden mukaan.

Jos työaika muuttuu lomanmääräytymisvuoden päättymisen jälkeen mutta ennen loman alkamista, lomapalkka lasketaan lomanmääräytymisvuoden palkan perusteella. Näin siis kokoaikaisessa työssä ansaitun loman lomapalkka lasketaan kokoaikaisen työajan mukaan ja osa-aikaisena ansaitun loman lomapalkka osa-aikaisen työajan mukaan. Jos työaika muuttuu lomamääräytymisvuoden aikana, lomapalkka lasketaan jatkossa prosentitaperusteisesti. ■

Arja Varis

edunvalvontapäällikkö
Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Palvelulaitosten työnantaja-yhdistyksen työehtosopimus

Luottamusmieheksi PTYTES

Palvelulaitosten työnantajayhdistys PTY ry:n työehtosopimuksista neuvottelee liittojemme jäsenten osalta JUKO. Myös luottamusmiesjärjestelmä on JUKOn.

Jukolaiset liitot kartoittavat PTY-sopimusten piirissä olevia jäseniään kesän aikana. Tavoitteena on toteuttaa jukolaista luottamusmiesoimintaa mahdollisimman monelle PTY-työpaikalle.

Oletko kiinnostunut luottamusmiestoiminnasta työpaikallasi. Ota yhteyttä liittosi asiamieheen lisätietojen saamiseksi! ■

Teknisten sektorin kuulumisia

Kunnallinen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus

TS-TYÖRYHMÄ ON JATKANUT suhteellisen tiivistä työskentelyä Kuntatalolla vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla. Viime aikoina työryhmä on keskittynyt työstämään palkkausjärjestelmien harmonisointitarpeita, joita kuntaliitokset tuovat mukanaan. Työryhmässä on selvitetty sekä juridisia näkökulmia itse harmonisointiin ja sen ajankohtaan että erilaisia tilanteita, joissa palkanosat muuttuvat. Mahdollisuuksien mukaan on selvitetty jo riidattomia asioita sopimusosapuolten kesken siitä, millä tavalla eri palkkauksen osat käyttäytyvät missäkin tilanteessa. On myös pohdittu, millaisia olisivat kohtuulliset ajat muutosten läpivienteihin.

Tällä hetkellä harmonisointikeskusteluja käydään suhteellisen avoimesti kartoittaen erilaisia näkemyksiä ilman, että asioita nauhattaisiin kiinni. Työ on ollut erittäin haastavaa ja yhtä ”oikeaa” vastausta ei voitane antaa. Tämä johtuu siitä, että tällä hetkellä TS-sopimus sallii hyvin monimuotoiset palkkausjärjestelmät, jolloin mahdolliset erimielisyydet jouduttaneen viime kädessä ratkaisemaan tapauskohtaisesti harkiten. Tähän mennessä harmonisointitilanteissa ovat sujuneet varsin hyvin.

Kirjavaan palkkausjärjestelmäkäytäntöön, joka luo varmasti paljon epävarmuutta sekä työntekijöiden että työnantajienkin keskuuteen, tulisi saada selkeyttä. Hyvä apu ja ohjenuora työnantajalle TS-sopimuksen määräysten soveltamisessa on ollut TS-opas, joka on sopimuksen liitteenä. Tässä on kuitenkin kaksi ongelmaa. Ensinnäkään TS-opas ei ole juridisesti sitova teksti ja toiseksi TS-oppaan päivittäminen on alun vauhdikkaan etenemisen jälkeen saanut kitkaa matkalleen. Vaikeuksia on ollut ennen kaikkea TS-oppaan selventävien asioiden nostamisessa suoraan sopimuksen teksteiksi, millä saavutettaisiin sitovuutta.

On toki ymmärrettävää, ettei työnantajapuoli tätä halua. Miksi sitoa kädet, kun ei ole suurimmalla osalla kuntatyönantajista hurrattava tilanne muutenkaan? Mielestäni tulisi kuitenkin muistaa, että tälläkin kolikolla on kääntöpuoli. Palkkausjärjestelmien avoimuuden ja selkeyden lisäämisellä taattaisiin se, ettei epävarmuus söisi työmotivaatiota ja tätä kautta työtahokkuutta. Nykyisinä haastavina aikoinahan on ennen kaikkea työnantajan intressien mukaista pitää yllä työmotivaatiota. Toki tässä yhteydessä voisi vielä laajemminkin asian ilmaista: Tämä olisi kuntalaisten etu!

Syksyllä jälleen neuvotteluja jatketaan. Suuri haaste on saada edellä mainittuja asioita vietyä eteenpäin.

Rentouttavaa ja aurinkoista kesää!

Kai-Tapani Wahlberg

asiamies

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Vastaava toimittaja: Akavan Erityisalat, Jaakko Korpisaari, p. 0201 235 363, jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
Kuntatiimin toimitus: Akavan Erityisalojen viestintä
Ilmestyminen vuonna 2013:
maaliskuu, toukokuu, lokakuu, joulukuu
Osoitteenmuutokset: Jäsenliitto

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Mari Raininko, asiamies, puh. (09) 2511 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies, puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Driftingsjörfsförbundet i Finland rf DIFF

Kristina Morberg, vt. toiminnanjohtaja,
puh. (09) 4767 717 vaihde
kristina.morberg@diff.fi
www.diff.fi

Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL

Kirsi-Marja Valariutta, asiamies,
puh. (09) 2511 1663
kirsi-marja.valariutta@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja,
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Tapani Wahlberg, asiamies, puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomiliitto SEFE

Tuomas Viskari, asiamies,
puh. 0201 299 252
tuomas.viskari@sefe.fi
www.sefe.fi

Suomen Lakimiesliitto

Tarja Niemelä, neuvottelujohtaja
puh. (09) 8561 0346
tarja.niemela@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Tapani Wahlberg, asiamies, puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Katariina Tirri-Nuotto, työsuhdelakimies
puh. 020 155 8810
katariina.tirri-nuotto@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut

Arja Laine, asiamies, puh. 010 231 0355
arja.laine@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö,
puh. (09) 6226 8510
arja.varis@ykl.fi
www.ykl.fi